

РЕЦЕНЗИЈА РУКОПИСА

Језик, књижевност, алтернативе, тематски зборник радова, ур. Биљана Мишић Илић и Весна Лопичић, Филозофски факултет, Ниш, 2022.

Рукопис тематског зборника *Језик, књижевност, алтернативе*, обухватио је текстове који су изложени као саопштења на истоименом међународном научном скупу одржаном на Филозофском факултету у Нишу у априлу 2021. године. Окупио је на једном мјесту укупно тридесет огледа који су распоређени у три тематске цјелине: „КОНЦЕПТ АЛТЕРНАТИВНОГ И КЊИЖЕВНИ ЖАНРОВИ“, „ALTERNATIVE WORLD VIEWS IN LITERATURE“ и „ТУМАЧЕЊА ПОЗОРИШНИХ АЛТЕРНАТИВА“.

Прву цјелину сачињавају следећи аутори и радови: Mirjana Bojanić Ćirković, *Portret Arnolfinijevih Jana van Ajka i narativne alternative*; Jelena V. Jovanović, *Alternative priče u različitim književnim i neknjiževnim žanrovima*; Nenad Blagojević, Velimir Ilić, *Razvoj žanra alternativne istorije u ruskoj književnoj fantastici*; Jelena S. Mladenović, *Rok poezija kao alternativna forma književnosti*; Ana Firat Radović, Zorica Mladenović, *Ostrakizam u romanu Ženska francuskog poručnika Džona Faulsa*; Jovana Josipović, *Na međi Erosovih alternativa*; Biljana Soleša, *Поетичке алтернативе еротског говора у приповеткама Боре Станковића*; Jelena Milić, *Alternativna istorija beogradskih ulica: Dorćol* Svetlane Velmar-Janković; Marija Panić, *Grad kao alternativa: tematika grada u poeziji Ritbega i Fransa Vija*; Azra Mušović, *Doba dezintegracije – alternativni osvrt na Šiparicu u delu F. Skota Ficdžeralda*; Danijela Vasić, *Najstarija japanska dela, Kodiki i Nihongi, kao primer alternativne upotrebe mitova*; Milica Spremić Končar, *„Смрзнуто тело, а не блага овога света“: алтернатива колективном животу у староенглеским елегијама*; Jelena Veljković Mekić - *Alternativni pravac u književnosti za decu: književne portage*; Vladislava Gordić Petković, *Tišina kao alternativa u književnom tekstu*; Jasmina Ahmetagić, *Prikaz alternativne književnosti Vladana Dobrivojevića*.

Другу цјелину сачињавају следећи аутори и радови: Dušica Ljubinković, *Commonism as the Alternative to Ideologically Oppressed Existence in Ali Smith's "Common"*; Tijana Matović, *Joe Sacco's Graphic Novel Safe Area Goražde as an*

Alternative Comic; Marko Mitić, Resisting Black Aesthetic: Toni Morrison's Recitatif; Bogdan Stanković, Natasa Tučev, Growing a New Heart: Intrusion Fantasy and an Alternative "Club Story" in The Ocean at The End of the Lane; Nicole Burgund, The Personal is Poetry: Meša Selimović's The Dervish and Death as an Alternative to Autobiography; Ana Kocić Stanković, Alternative Literary Histories: Toni Morrison's A Mercy and Colonial North America; Aleksandra Z. Stojanović, An Alternative World-View: Ian McEwan's Nutshell; Marija Nešić, Is a life saved by a court order really a life saved? Art as an Alternative to the Renounced Religion in Ian McEwan's The Children Act; Mirna Radin Sabadoš, In Pursuit of Alternative Endings – Fictional Post-Humans and the Boundaries of their Worlds; Milena Škobo, Sentov Ana, Online Literature Course Model: An Alternative to Face-To-Face Teaching.

Трећу цјелину сачињавају сљедећи аутори и радови: Violeta M. Janjatović, ALTERNATIVA ŠEKSPIROVOJ „BURI”: GDE JE KALIBAN U ROMANU ĐAVOLJI NAKOT; Vasilisa Cvetković, Hamlet u SFRJ Predstava 'Hamleta' u selu Mrduša Donja kao Brešanov intertekstualni dijalog sa Šekspirom; Đurđina Šijaković Maidanik, Класичне науке, грчка трагедија и конфликт Еурипидове Медеје: феминистички књижевни критицизам као корективна перспектива; Lena Tica, Palurović Lidija, Alternativni svet u dramama Atola Fugarda; Hristina Aksentijević, Alternativni teatar komedije del arte i njegov uticaj na Šekspirove komedije.

Радови су обухватили методолошки различита истраживања из области енглеског, француског и српског језика, из српске, енглеске, француске, јапанске и других књижевности, а утемељени су на разноликим аналитичко-интерпретативним и компаративним методама. Доминирају приступи засновани на посткласичним теоријама, а највише на имагологији, феминистичким теоријама, когнитивној наратологији, театрологији, митологији, као и наративима у којима су заступљени биографски, теотоколошки, сексистички, детективски, есејистички и други разнолики истраживачки концепти. За такву врсту истраживања коришћена су сазнања бројних философских списа (Платон, Аристотел, Хорације, Кант, Хегел, Хартман и сл.), све до формалистичко-структуралистичких (В. Шкловски, М. Бахтин, Б. Ејхенбаум, Ј. Тињанов и сл.) и посткласичних теорија интермедијалности, интертекстуалности и трансмедијалности (У. Еко, Ј. Кристева,

М. Бал, Љ. Долежел, Д. Херман, М. Лор-Рајан, Л. Хачион, Х. Даненберг. Д. Ходрова и сл.).

Предмет разматрања су најзначајнија дела српске и опште књижевности, од ренесансе, барока и романтизма, модерне и постмодерне, па све до рок поезије Боба Дилана. Посебно указујемо на улогу мита у најстаријим јапанским дјелима *Кођики* и *Нинонги*, на дјело В. Шекспира у разноликим савременим позоришним адаптацијама, на староенглеске елегije, на остракизам Џона Фаулса, на еротизам у приповијеткама Боре Станковића, на иманентну поетику у романима М. Селимовића, на слику Београда у романима Светлане Велмар-Јанковић, на алтернативне форме у савременој српској књижевности за дјецу и младе (И. Коларов, У. Петровић), на алтернативне форме у романима В. Добривојевића, све до атипичне слике рата у дјелима руских писаца Михаила Первухина и Василија Аксјонова, као и Андреја Лазарчука, Сергеја Сињакина, на слику града у поезији Франсоа Вијона, на романе Скота Фицџералда и др. Сродна су испитивања феномена тишине у дјелима савремених писаца аустријске, америчке и српске књижевности (М. Хауснофер, Ј. Ленголд, М. Караклајић, Р. Карвер и сл.), субверзивне естетике Т. Морисон. Указано је на алтернативне позоришне интерпретације Еурипидове *Медеје*, Шекспировог дјела и сл.

Захваљујући свим овим укратко наведеним карактеристикама, рукопис тематског зборника *Језик, књижевност, алтернативе* вреднујемо као изразито вриједан допринос савременој филолошкој науци и препоручујемо га за штампу.

14. април 2022.

Проф. др Горан Максимовић
Филозофски факултет Универзитета у Нишу